

період же політичного «пораження» на виборах спостерігається тенденція до розпаду партій, парламентської коаліції.

Кожний лідер, програвшої партії обвинює своїх колишніх союзників у всіх гріхах, обрушивши на них лавину злоби і тупости, намагаючись знайти в цьому оправдання власної неспроможності в політичній грі необхідністю правового забезпечення і закріплення скланих в суспільстві норм моралі і правдивості у взаємодіях політичного лідера і суспільності. На ці і інші проблеми неодноразово звертав увагу один з найбільш прозорливих європейських мислителів ХХ в. Хосе Ортега-і-Гассет.

Наукові дослідження констатують, що значущість лідерів залежить від спроможності мас воодушевлятися, а не навпаки. В українській історії були періоди, коли душа народу як би втрачала чутливість, ставала самодовільною, завистливою і більше не спроможною творити соціальні міфи. Сучасні політичні партії України не є масовими і тим більше національно-класовими об'єднаннями людей. Їх створення і діяльність у більшій мірі пов'язані з завданням завоювання більшості голосів виборців у час проведення виборів.

Велику трагедію нашої національної історії становить ще гостра і хронічна нехватка видаючихся пасіонарних меншинств (мудреців, художників, полководців, промисленників, робітників, і навіть образцового бонвивана (фр. *Bon vivant* – весельчак). І тому, суспільство на виборах президента не знає чітко кому віддати перевагу при голосуванні і віддає свої голоси більш вимогливому керівнику, спроможному не тільки покращити існування нації, але і твердо і послідовно приступити до управління, направивши всі зусилля української нації на шлях соціально-політичного досконалості громадянського суспільства і держави.

Якщо Україна бажає воскреснути, вона повинна відтворити в собі, крім усього іншого, могутній, неукротимий духовний порив до досконалості, коренним чином змінити стиль спілкування, перетворити побутові міщанські звичаї, соціальну поведінку так, щоб вони перестали знаходитися, наприклад, на рівні лідерів старої влади і їх сторонників.

О.М. Тріщ, доц. (ХДУХТ, Харків)

М.В. Кондратенко, викл. (ХДУХТ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕМОВНОМУ ВНЗ

Одним з основних питань інтенсифікації методів навчання є впровадження інформаційних технологій у процесі підготовки майбутніх працівників економічної галузі. Поняття «нова інформаційна технологія» пов'язане з розвитком перспективних дидактичних засобів, до яких відносяться електронні мультимедійні засоби, комп'ютери та комп'ютерні мережі. Найуживанішими під час занять формами є електронна пошта, списки розсилки, електронні дошки оголошень та чати. Інтернет може бути використаний як ефективний засіб навчання іноземним мовам. Він дає додаткові можливості для реалізації всіх компонентів комунікативної компетенції як мети навчання. Знаходячись в телекомунікаційних мережах, користувач обмінюється інформацією, включається в розробку цікавих проєктів, заглиблюється в автентичні ситуації спілкування прагматичного та соціокультурного характеру, шукає та організує для себе спілкування з носіями мови, що вивчається. Така взаємодія в мережі передбачає розвиток здібностей вести діалог, постійно перемикаючись на соціальні ситуації, які сприяють вихованню толерантності до інших поглядів на життя, другому людському досвіду, другим нормам і культурним враженням. Щоб використання інформаційних технологій при вивченні іноземної мови було виправданим, треба кожен раз шукати шляхи інтеграції їх в навчальний процес, органічно вписувати в систему навчання з усім програмним мовним матеріалом, співвідносити інтереси студентів, які обирають тему для проєкту, з темою, яка вивчається, передбачувати порівняльне вивчення фактів та подій.

Наприклад, під час вивчення теми «Моя майбутня професія» на заняттях з німецької мови можна провести телекомунікаційний семінар «На шляху до професії». Телекомунікаційний семінар – спільна комунікативно-пізнавальна творча діяльність студентів, яка організована на основі комп'ютерних телекомунікацій. Студентам цікаво знайти та порівняти інформацію про можливості навчання та перспективи працевлаштування молоді у ФРН, її соціальний розвиток, про загальнофедеральні молодіжні організації, проєкти в сфері освіти молоді, різні програми. Викладач може коротко повідомити про державну підтримку соціальної освіти ФРН та рекомендувати тему для вивчення. Мета семінару – активізація творчого потенціалу студентів, розвиток комунікативно-прагматичних вмінь міжособового спілкування, розширення лінгвокраїнознавчих знань та вмінь, виховання культури спілкування за допомогою електронної пошти. Передбачається організувати роботу в три етапи:

розвиток вмінь самостійного пошуку необхідної країнознавчої інформації про ринки праці для молодих фахівців в країні мови, яка вивчається, вимоги роботодавців до рівня освіченості та професіоналізму фахівців до рівня володіння іноземною мовою; творче переосмислення і використання інформації при виконанні комунікативних завдань та вправ;

вирішуються завдання розвитку загальнокультурних навчальних вмінь роботи з отриманою інформацією, пошук відповідей на поставлені питання;

розвиток продуктивних вмінь, які направлені на використання загальнокультурних знань і вмінь в практиці комунікації в письмовій та усній формах.

Робота може бути організована в групах, проводиться під час занять та самостійно. Групи представляють свої аргументи, беруть участь у дискусії. Викладач пропонує використовувати мовні моделі для ведення дискусії.

Під час підготовки та проведення телекомунікаційного студентського семінару формуються вміння культурознавчого самозбагачення комунікативної практики, розвиваються критичне мислення, вміння кооперативної співтворчості, підвищується рівень комунікативної та організаційної культури.

І.В. Удовенко, канд. філол. наук (ХДУХТ, Харків)

Л.А. Подворна, викл. (ХДУХТ, Харків)

УТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ НОВИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

В наш час англійська мова, як і багато інших мов, переживає так званий “неологічний бум”. Величезний потік нових слів та необхідність їх фіксування і пояснення зумовив створення особливої галузі лексикології-неології – науки про неологізми. Найбільших успіхів в розробці теорії досягли французькі лінгвісти. Починаючи з класичних робіт А. Дамстера, французька лінгвістична школа внесла значний вклад в теорію і практику неології. Не стоять осторонь і англійські та американські лінгвісти, котрі наполегливо розробляють лексикографічні аспекти неологізмів. Тут мається на увазі словники нових слів, та додатки до тлумачних словників.

За останнє десятиліття видано два цінних словники Барнхарта. Вони зафіксували близько 10 000 нових слів та значень. Видано три однотомних додатки до третього видання словника Вебстера: “6 тисяч слів, “9 тисяч слів, “12 тисяч слів”. Значним досягненням англійської лексикографії є випуск чотиритомного додатка до Великого Оксфордського словника під редакцією Р. Бьорчфільда, який містить більше 60 000 словникових статей та більше півмільйона ілюстрованих прикладів.

Додаток відрізняється від словника Барнхарта більш фундаментальним підходом. Так, наприклад, щоб занести слово в словник нових слів Барнхарта, необхідно щоб воно використовувалось на протязі одного року, в той час як в лексикографічному центрі Оксфордського університету цей термін в 5 разів більший, що виключає можливість фіксування так званих “одноденних” слів.

Однак теорія неології в англійській мові ще не сформувалась як самостійна галузь лексикології. Між тим, в англійській мові в середньому за рік з’являється 800 нових слів – більше, ніж в будь-якій іншій мові світу. В зв’язку з цим перед англістами постає завдання не лише фіксувати нові слова, але й досліджувати їх.

Нова лексична одиниця проходить кілька стадій соціалізації (прийняття її в суспільстві) і лексикалізації (закріплення її в мові). З’явившись, неологізм поширюється, як правило, викладачами університетів, шкільними вчителями, працівниками засобів масової інформації. Потім він фіксується в друці. Наступна стадія соціалізації – прийняття нової лексичної одиниці широкими масами носіїв мови. Після цього розпочинається процес лексикалізації: придбання навиків використання неологізмів в суспільстві, виявлення умов та протипоказань для його використання в різних контекстах. В результаті утворюється лексична одиниця окремого структурного типу (просте, похідне, складне, складнопохідне слово чи словосполучення), яка включається в різні словники неологізмів.

Потрібно немало часу, аби нові слова непохитно закріпились в мові, а їх вживання було зрозуміле кожному. Адже менше ніж 10 років тому, такі вирази як: “inflection with an electronic virus”, або “a woory reseiving a golden goodbye” були нічим іншим як словами з незрозумілим значенням. Тепер вони нічим не відрізняються від виразу “the cat sat on a mat”, і у нас не виникає ніяких труднощів аби зрозуміти їх значення.

Неологізми пов’язані практично зі всіма сферами життя сучасного англосовного суспільства. Цей зв’язок, а також утворення самих неологізмів є основною темою нашої роботи. Наша ж мета полягає в розкритті найважливіших джерел і способів презентації неологізмів у суспільному житті: політиці, науці, культурі, а також розкриття нових технологій їх рефлексування в засобах масової інформації, отже повна лексикалізація неологізмів.

Бурхливий розвиток усіх областей сучасного людського життя знайшов своє відображення в мові, особливо на лексичному рівні. Еволюція лексики – це не просто зміна складових словника. Виходячи з того, що “само поняття мови включає динаміку мови як діяльності”, ми спробували розглянути основні проблеми неології в аспекті діяльного підходу до мови, проаналізувати фактори появи нових слів та співвіднести їх з прагматичними потребами суспільстві в цілому, окремої соціальної групи, окремого індивіда.

Зміни діяльного досвіду людини ведуть до появи нових та розширення старих фрагментів картини світу, які, в свою чергу потребують фіксації на “мовній” карті світу. Розширюються традиційні сектори: сектор захворювань, ліків, діагностики. А це значить, що в мові продовжуватимуть з’являтися нові слова, які з часом пройдуть усі стадії соціалізації і лексикалізації, тобто прийняття їх в суспільстві.